

Marcel Staal:

Archief Philip Staal

4.2.'57
B/GB

Marcel en Hans zijn vanmiddag door de politie thuisgebracht. Gisteravond werden zij bij aankomst in Roosendaal aangehouden en geboeid naar een cel gebracht, waar zij de nacht moesten doorbrengen.

9.2.'57
B/GB

Volgens de heer Schick is het avontuur van Marcel en Hans als volgt verlopen:

De jongens wilden naar Israel en waren van plan te liften naar Marseille. Toen zij in Lyon aangekomen waren bleek het moeilijk te zijn om een lift verder te krijgen. Bovendien was hun geld op en 't regende, zodat zij besloten maar weer terug te gaan. Zij zijn toen naar Parijs teruggekeerd en hebben zich aangemeld bij het kinderkuis, waar zij vorig jaar hun vakantie hadden doorgebracht. De directeur van dit huis heeft hen de volgende dag op de trein naar Amsterdam gezet.

Marcel heeft niet veel losgelaten over de reden, waarom hij is weggelopen. Wel leek het alsof hij ^{er}spijt van had. Hij schijnt ook tegen de heer Schick gezegd te hebben blij te zijn weer terug te zijn, omdat het in de Rudelsheimstichting toch maar 't beste was.

3.5.'57
B/GB

Tot nu toe is Marcel nog geen een keer bij mij geweest. Waarschijnlijk vindt hij het kinderachtig om bij mij te komen praten. Als ik aan tafel een gesprek met hem begin, gaat hij daar wel grif op in, hij heeft echter nog nooit uit zichzelf het woord tot mij gericht.

Volgens de heer Schick is Marcel een erg kinderlijke jongen. Hij speelt het liefst met kleine kinderen, kan soms uren met Harri en Maxje (6 en 5 jaar) bezig zijn. Aan zijn huiswerk besteedt hij heel weinig tijd, op school gaat het niet erg goed, hij had verschillende onvoldoendes op z'n Paasrapport. Voor een jongen van bijna 18 jaar heeft hij heel weinig verantwoordelijkheidsbesef, het interesseert hem weinig wat er in de toekomst van hem worden zal.

aug.'57
B/GB

Marcel is overgegaan naar de 2de klas ambachtsschool. Oorspronkelijk wilde hij dit jaar 's avonds de cursus V.M.T.S. gaan volgen; dit blijkt echter pas mogelijk te zijn als hij het diploma van de ambachtsschool behaald heeft.

13.3.'57
PB/GB

Eerste gesprek met Flip.
 Flip geeft antwoord op mijn vragen, maar vertelt uit zich zelf niet veel. Toch maakt hij de indruk het wel prettig te vinden om met mij te spreken.
 Op school vindt hij het niet zo prettig, maar hij ziet in, dat hij 't diploma nu eenmaal hebben moet om later op de luchtvaart-nijverheidsschool te kunnen komen. Hij heeft veel huiswerk en moet ook nog een paar keer in de week naar avondschool om de lessen, die hi op zaterdag mist, in te halen. Er blijft voor hem niet veel tijd over om aan sport of andere liefhebberijen te doen. Hij is daarom geen lid meer van de "Robben" en heeft ook geen accordeonles meer. Op school voetbalt hij echter wel veel, tussen de middag, hij zit in het schoolelftal, maar denkt, dat hij wel niet mee zal kunnen doen in de wedstrijden tegen andere scholen, omdat hij als 't Pessach is niet spelen mag.
 Flip heeft meer dan drie kwartier met me gesproken en zegt na afloop graag volgende week weer te willen komen.

20.3.'57
PB/GB

Flip wil als hij van school af komt, naar de Luchtvaartnijverheids school, omdat hij later wil vliegen.
 Ik zeg hem dat het misschien goed zou zijn als hij dan eerst een aanvullende test zou ondergaan bij het G.A.B., omdat de Luchtvaartnijverheidsschool een erg moeilijke opleiding is. Flip voelt er niet veel voor om getest te worden, hij hecht er geen waarde aan, maar als wij er op staan dat hij getest wordt zal hij zich niet verzetten.

1.4.'57
PB/GB

Flip is erg spraakzaam voor zijn doen, hij vertelt uit zich zelf dat hij de hele dag bij een apotheek flesjes heeft gespoeld om wat extra te verdienen. Hij krijgt f. 0,50 per uur, en heeft vandaag f. 6,-- verdiend. Zijn handen zijn volkomen ruw door het voortdurend in 't water zijn, maar dat schijnt hij er wel voor over te hebben, is zelfs van plan het de volgende twee dagen ook te gaan doen.
 Hij vertelt vol trots de cijfers van zijn Paasrapport, die als volgt zijn:
 praktijk 6, montage 7, smeltlessen 6, Vaktekenen: vorderingen 8 vlijt 9, techn. schetsen 5, materialenleer 7, electriciteitsleer Ned. taal 7,, Engels 7, Wiskunde 8, Werktuigkunde 7.
 Hij zegt tot een van de besten van de klas te horen.

5.4.'57
PB/GB

Gesprek met mej. v. Beek, beroepskeuze-adviseuse van het G.A.B. te Hilversum.
 Mej. v. Beek vindt een aanvullende test voor Flip niet nodig. Hij heeft blijk gegeven de ambachtsschool te kunnen aflopen, en gezien zijn goede cijfers acht zij hem ook in staat een meer uitgebreid technisch onderwijs te volgen. Wanneer Flip naar de Luchtvaartnijverheidsschool wil raadt zij aan hem eerst een schakelklas te laten volgen aan een UTS of VMTS.

24.4.'57
PB/GB

Flip vertelt mij dat zijn leraar hem een prospectus van de Luchtvaartnijverheidsschool heeft laten zien. Hij heeft nu gemerkt dat deze school helemaal niet in de eerste plaats opleidt voor een baar aan boord van een vliegtuig, dat slechts een enkele 't kan brengen tot boordwerktuigkundige, maar dat dit laatste vrij moeilijk is en minstens 4 jaar duurt. Flip wil nu niet meer naar de Luchtvaartnijverheidsschool; wil nu een opleiding volgen, waarmee hij op een schip zou kunnen werken. Hij wil 't liefst in enkele jaren klaar zijn, vraagt of er misschien een school is, waar men tegelijk praktisch en theorie krijgt. Hij wil erg graag varen, omdat je dan wat van de wereld kunt zien. Ik beloof Flip dat ik eens zal informeren wat voor mogelijkheden er zijn voor hem om op een schip te komen.

1.5.'57
PB/GB

Met Flip bespreek ik de verschillende beroepen die hij aan boord van een schip zou kunnen uitoefenen. Er is ten eerste het beroep van machinist, Flip moet daarvoor eerst een ~~jaar~~ naar de machinistenschool. Hij voelt daar echter niet veel voor omdat het zo'n lange opleiding is. Hij wil het tot eerste machinist brengen, met derde of tweede is hij niet tevreden, en het duurt hem te lang voor hij zover is. Bovendien wil hij geen beroep waar hij een overall moet dragen, hetgeen bij machinist waarschijnlijk wel het geval is. Behalve dit heeft Flip ook wel zin om een opleiding tot marconist te volgen, het is echter niet zeker of hij dit met slechts ambachtsschool als vooropleiding doen kan. Voor alle andere opleidingen die hem door zijn leraren op school aangeraden zijn, zoals de U.T.S., Philip's bedrijfsschool, e.d. voelt hij niets, hoofdzakelijk omdat hij dan niet zal kunnen varen, gedeeltelijk omdat het hem te lang duurt voor hij iets is. Uit het geheel krijg ik de indruk dat Flip eigenlijk zelf niet precies weet wat hij wil. Zijn wensen zijn erg onrealistisch, hij wil later een goed leven leiden, een voorraamstaande baan hebben, maar wil er niet langer dan een of twee jaar voor studeren.

1.5.'57
PB/GB

Mejuffrouw van Beek (G.A.B.) vertelt mij dat voor Flip de mogelijkheden om op een boot te werken slechts zijn:

- a) als machinist (waarvoor hij naar de machinistenschool zal moeten)
- b) als electricien. Op een groot passagiersschip neemt men soms wel jongens aan met slechts ambachtsschool diploma. Om zich echter nog verder te bekwamen om daardoor een betere aanstelling op een schip te krijgen, raadt zij Flip aan de opleiding tot electrotechnicus aan de E.T.S. te Amsterdam te volgen. Deze school duurt 3 jaar, hij kan daarna zowel aan wal als op een schip een mooie baan krijgen. De opleiding tot marconist is voor Flip uitgesloten, omdat daarvoor een Mulo vooropleiding vereist wordt.

1.5.'57
B/GB

Flip is erg teleurgesteld dat hij geen marconist kan worden. Machinist wil hij bij nader inzien ook niet worden, 1e omdat het zo lang duurt; 2e omdat hij dan z'n leven lang zal moeten varen. Hij wil liever een baan waarmee hij, als hij genoeg krijgt van 't varen, ook aan wal terecht kan. Hij ziet wel in dat de E.T.S. de

vervol

Flip Staal.

ept. '57
B/GB Flip is geplaatst op de ambachtsschool te Bussum, waar hij tot februari een aanvullende cursus electrotechniek zal volgen.

2-12-'57
B/EK Flip komt de laatste tijd niet meer geregeld bij mij, hij komt slechts dan als ik hem er op attent maak dat hij kan komen, uit zichzelf doet hij dit niet.
Op school gaat het volgens hem wel goed. Hij zegt de meeste vakken al eerder gehad te hebben en de lessen daarom niet interessant te vinden. Het liefst zou hij de hele maand januari vrij nemen (de E.T.S. begint in februari) om te gaan werken.
Het lijkt mij dat Flip het school gaan op zichzelf niet prettig vindt. Hij heeft het er herhaaldelijk over dat de E.T.S. zo lang duurt (3 jaar), schijnt daar erg tegenop te zien.

4-12-'57
B/EK De heer Schick vertelt mij dat Flip van school is gestuurd. Hij had een bijzonder slecht rapport. De redenen dat hij niet meer op school wordt toegelaten, zijn, dat hij totaal zijn best niet doet, en in de klas brutaal en ongezeglijk is.
Volgens de heer Schick heeft Flip nu gekregen wat hij wilde, hij kan nu de maand januari gaan werken bij zijn oom, de heer Staal te A'dam., die een zaak in huishoudelijke artikelen heeft.
De heer Schick vindt dat Flip sinds hij de operatie aan zijn oog heeft gehad, zeer ten ongunste veranderd is. Hij is slap en fatloos. Vroeger was hij de ijverigste jongen van het huis, was altijd ergens mee bezig, verveelde zich nooit. nu hangt hij uren in een stoel zonder wat te doen, is brutaal als men een opmerking hierover maakt. Hij is nog geslotener dan vroeger, er is niet achter te komen wat hem scheelt.

Stafbespreking.

Aanwezig waren: Dr. Keilson, dhr. Schick, dhr. Cohen, mej. Oudkerk, mej. Borensztajn.

Flip is sinds hij geopereerd is erg achteruit gegaan. Hij is lusteloos, komt tot niets, hangt hele avonden rond. Hij heeft op school ook niet zijn best gedaan. Vroeger was Flip juist een van de ijverigste kinderen van het huis.

Volgens dr. Keilson is het mogelijk dat Flip's huidige toestand het gevolg is van de oogoperatie.

Afgesproken wordt dat Dhr. Keilson Flip eens zal zien.

Flip Staal.

3.1.'58
PB/GB

Ik vertel Flip dat wij graag willen dat hij naar dr. Keilson gaat. Zeg hem dat wij willen weten of hij voortuit is gegaan de laatste jaren, dat wij het belangrijk vinden voor ieder kind dat hij van tijd tot tijd door dr. Keilson gezien wordt.

Flip wil echter niet gaan. Hij vindt het tijd verspillen, ziet er het nutniet van in. Wat ik ook zeg, hij is niet te bewegen er in toe te stemmen.

Over het feit dat hij van school is gestuurd wil hij niets loslaten, maar wordt erg zenuwachtig als ik hem er over vraag. Het enige wat hij zegt is dat hij vaak straf heeft gehad.

Op de E.T.S. zal het, volgens zijn zeggen, wel goed gaan. Het liefst zou hij gaan werken en niet meer naar school gaan. Hij wil echter wel iets verder komen dan hij nu is, vandaar dat hij het wil proberen op de E.T.S.

Hij vertelt mij er al over gedacht te hebben om als Marcel naar Israël gaat, met hem mee te gaan.

Ik heb het idee dat het voor Flip moeilijk zal zijn om zonder Marcel in Holland achter te blijven. Hij is erg aan zijn broer gehecht.

Marcel Staal.

5.1.'58
PB/GB

Stafbespreking Marcel Staal.
Aanwezig waren: Dr. Keilson, dhr. Schick, dhr. Cohen, mej. Oudkerk,
mej. Borensztajn.

Marcel wil erg graag naar Israel, hij heeft al geruime tijd dit plan, lijkt het wel echt te menen. Hij wil naar een kibboets, stelt zich voor op het land te werken.
Volgens dhr. Schick is Marcel wel geschikt voor het boerenbedrijf. Hij heeft een jaar bij een boer gewerkt, waar hij ook op de tractor heeft leren rijden. Er is voor Marcel in Israel meer kans iets te bereiken dan in Nederland.
Het lijkt gunstig om Marcel vóór hij naar Israel zou gaan, een hachsjarah opleiding te laten volgen, zodat hij bekend raakt met de gemeenschapssfeer van een kibboets.
Afgesproken wordt met mevr. Mendes da Costa van de Jeugdalya deze kwestie te bespreken.

16.1.1958
PB/HP

Gesprek met de heer Koudijs, directeur ambachtsschool, Utrecht.
Marcel heeft erg slechte cijfers. Alleen zijn praktijkcijfer is goed; daaraan heeft hij het te danken dat hij niet naar de 1e klas is teruggezet.
De heer Koudijs denkt dat Marcel zijn cijfers wel op kan halen; als hij maar beter zijn best doet.
Het lijkt hem niet nodig Marcel bijlessen in wis- of natuurkunde te laten geven. Zoals veel jongens doet Marcel geen moeite de theorie van deze vakken te leren, zodat hij de vraagstukken niet maken kan. De leerstof is niet zo moeilijk dat er bijles voor nodig is; er moet Marcel slechts op het hart gedrukt worden, dat hij wat hem opgegeven wordt leert en zijn huiswerk maakt.

22-1.1958
PB/HP

Ik bespreek met Marcel wat de heer Koudijs mij gezegd heeft.
Marcel doet erg onverschillig. Hij leert zijn wiskunde nooit omdat hij zijn boekje kwijt is. Hij wil geen nieuw kopen, omdat hij (naar hij zegt) dat zelf moet betalen. Volgens zijn zeggen zal hij het diploma wel halen.
Hij moet geen examen doen, het diploma wordt gegeven op grond van de cijfers van de laatste proefwerken. Marcel stelt zich voor, door "spieken" wel goede cijfers te kunnen halen !

-2-50
iflage 132

uitgaand schrijven + rapport aan ~~J.M.T.~~ A. & A.

15-1-'58 Flip vertelt mij dat hij nu vastbesloten is, als Marcel naar Israel gaat, met hem mee te gaan. Flip heeft zelf ook altijd al naar Israel gewild, maar stelde zich voor pas te gaan als hij meerderjarig is, in ieder geval als hij klaar is met zijn studie. Hij wil echter niet zonder Marcel in Holland achterblijven. Marcel is de enige die hij heeft. Als ik hem vraag of er dan niet meer mensen zijn aan wie hij gehecht is, b.v. zijn familieleden, ~~dr.~~ Schick of de anderen uit de Rudelsheim-Stichting zegt hij, dat dat niet zo belangrijk is. "Marcel is toch mijn broer, dat is heel anders".
 Ik vertel Flip dat ik er niet zeker van ben of hij naar Israel zal kunnen, hij is nog erg jong en onzelfstandig. In ieder geval willen wij het oordeel van dr. Keilson hier over hebben. Flip zal daarom toch naar deze toe moeten gaan. Flip is hier eerst erg op tegen; later ziet hij toch wel in dat het nodig is.

2-50
 Page 132A Rapport over Marcel (voor mev. Mendes)

10-'58 Dr. Keilson's oordeel over Flip is: slap, sloom, volkomen dicht geslagen. Hij vertoont dezelfde houding als meer kinderen uit de Rudelsheim-Stichting, die daar lang zijn, b.v. Loukie Vischraper. Ver-moedelijk is dit het gevolg van de starre orthodoxe opvoeding van de heer Elburg.

Flip is er eigenlijk niet aan toe naar Israel te gaan; hij is echter ontzettend angstig "zonder zijn broer achter te blijven". Dr. Keilson raadt daarom aan de kwestie voor te leggen aan de Jeugdalyah commissi en deze hierover te laten beslissen.

Dr. Keilson heeft de indruk dat Flip eigenlijk niet naar de E.T.S. wil, en dat de E.T.S. ook te moeilijk voor hem zal zijn. Hij raadt aan de opgave voor de school te annuleren. Het feit dat Flip de laatste tijd zo stil en futloos is, is volgens dr. Keilson, w.s. te wijten aan zijn ontzettende angst, dat hij Marcel zal moeten missen. Ook kan de oogoperatie een rol hierin gespeeld hebben.

12-2-'58 Met Flip bespreek ik de kwestie van wel of niet naar de E.T.S. gaan. Flip zegt, dat, als hij zeker zou weten dat hij naar Israel ging, hij niet naar de E.T.S. zou willen, omdat hij dat voor die paar maanden niet de moeite waard vind. Aangezien hij echter niet zeker is dat hij gaat, wil hij liever wel naar de school. Als hij in Holland blijft wil hij n.l. erg graag een goede opleiding hebben.

Misschien bestaat er de mogelijkheid, dat hij in september op de school kan beginnen. Tegen die tijd zullen wij wel weten of hij naar Israel kan of niet. Ik beloof dat bij de school te informeren.

Flip is erg benieuwd te weten of dr. Keilson het goed vindt dat hij naar Israel gaat. Ik vertel dat er van onze kant principieel geen bezwaar is, maar dat hij door de Jeugdalyah gekeurd en getest moet worden, en deze er over moeten beslissen.

Ik vertel Flip dat, zelfs als hij naar Israel ^{het} gaat, in het geheel niet zeker is dat hij met Marcel samen komt te wonen.

vervolg

12-2-'58 Flip vindt dit wel erg, "maar" zegt hij, "dan zijn wij tenminste in het
PB/EK zelfde land, en kunnen elkaar wel eens opzoeken. Als ik in Holland
blijf, zien wij elkaar nooit!"

13-2-'58 De heer Gall, directeur van de E.T.S., raadt aan Flip toch al in
PB/EK februari naar school te laten gaan; omdat de emigratie naar Israel
nog niet zeker is. Hij voelt er niets voor, Flip in september op te
nemen, daar deze dan, aangezien hij een half jaar geen onderwijs heeft
gehad, veel moeite zal hebben, mee te komen.

-2-58
page 133

inpekomen schrijven van E.T.S.

17-2-'58 Mevrouw Mendes da Costa, aan wie ik in het kort iets over Flip vertel
PB/EK deelt mij mede, dat er geen sprake van kan zijn, dat hij ook naar Israel
gaat, omdat hij pas 16 jaar is. Zij wil deze kwestie in 't geheel niet
in behandeling nemen.

Marcel heeft tegen haar, met geen woord over Flip gerept.

-2-58
page 134

uitsluitend schrijven aan mev. Mendes da Costa

16.2.'58 Ik vertel Flip dat hij van de Jeugdalyah-commissie geen toestemming
PB/GB zal krijgen naar Israel te gaan, omdat hij nog te jong is.
Flip neemt dit aanvankelijk nogal kalm op; blijkbaar dringt het niet
geheel tot hem door. Als wij er over door praten echter, blijkt hij
het zich wel degelijk aan te trekken, hij kan met moeite zijn tranen
bedwingen. Volgens zijn zeggen gaat hij in de Rudelsheimstichting
alleen maar met Marcel en Jacques om; als deze weg zijn, heeft hij
niemand meer. Met de andere kinderen heeft hij zo goed als geen con-
tact, vooral bij de "nieuwe" jongens heeft hij zich nooit kunnen
aansluiten.
Volgens mij is het inderdaad mogelijk dat Flip zich in de toekomst,
als de meeste oudere jongens weg zullen zijn, niet meer in de Rudels-
heimstichting thuis zal voelen.
Flip probeert dit op te lossen door te vragen of hij op kamers mag
wonen. Ik zeg hem dat dit voorlopig niet kan, hij zal eerst een jaar
of 18, 19 moeten zijn. Bovendien is dit niet zozeer een oplossing,
als hij op kamers woont, zal hij juist nog meer eenzaam zijn.
Ik vraag hem of hij er iets voor zou voelen in een pleeggezin opge-
nomen te worden. Flip zegt dat niet te willen.
Met Marcel heeft hij nooit over de mogelijkheid gesproken dat hij
in Holland zou moeten achterblijven. Hij heeft eigenlijk al als
vaststaand aangenomen dat zij samen gaan. Flip denkt echter dat Mar-
cel toch zal gaan, ook al kan hij niet mee. Vermoedelijk is Flip mee
aan Marcel gehecht dat omgekeerd het geval is.
Flip gaat na dit gesprek kennelijk nogal onder de indruk van mij we-
Een uur later, aan tafel, is hij echter heel gewoon en opgewekt.

Flip Staal.

1.3.'58
PB/GB

Flip mist op school een belangrijk onderdeel van de lessen, nl. electrotechniek, omdat hij de zaterdag moet verzuimen. Volgens dhr. Gall, directeur, is het niet mogelijk de lessen te verzetten. Hij raadt ten stelligste aan, Flip bijlessen te laten geven, anders voorziet dhr. Gall, dat hij het niet zal halen. Volgens zijn zeggen zijn bijna alle leerlingen, die hij tot nu toe gehad heeft, die de zaterdag niet kwamen, gestrand. Volgens dhr. Gall kan iedere leraar in electrotechniek aan een ambachtsschool deze bijlessen geven. Mochten wij geen leraar in Hilversum kunnen vinden, dan raadt hij aan ons in verbinding te stellen met een vroegere leraar van de E.T.S., die vaak bijlessen geeft, en wel dhr v. Diegen, Kribbestraat 36', Amsterdam-Z. (geen telefoon).

2-2-58
135

Rapport betr. Marcel

mei '58
PB/GB

Flip lijkt het wel prettig te vinden op school. Hij doet goed zijn best. Hij is de laatste weken wat meer opgewekt, en actiever geworden. Hij krijgt sinds kort bijlessen (1X per week) van dhr. Heuperman, vroeger leraar L.T.S. (kosten f. 5,-- per les) om het gemiste op zaterdag in te halen.

13.6.'58
PB/GB

Ik geef Flip voor zijn verjaardag een zakmes cadeau. Flip wist, toen ik hem naar zijn wensen vroeg, totaal niet, wat hij hebben wilde. Alles wat ik voorstelde weigerde hij. Het zakmes bleek gelukkig wel in zijn smaak te vallen. Flip, die al sinds enige tijd niet meer bij mij komt - als ik hem om de reden vraag, weet hij geen antwoord - is nog steeds de zelfde stille, wat trage jongen als altijd. Het is bijzonder moeilijk een gesprek met hem te voeren. Hij antwoordt meestal slechts met ja of nee. Flip zal in zijn vakantie bij zijn oom gaan werken om wat geld op te sparen voor de 2 weekse vakantie, die hij met Marcel en Juda, onder leiding van dhr. Schick, in België zal doorbrengen.

.9.'58
B/GB

Telefonisch onderhoud met dhr. Gall. Flip mist, daar hij zaterdags verzuimt, de lessen in tekenen, algebra en rekenen. De tekenlessen moet Flip woensdagmiddag inhalen. Dhr. Gall raadt ons tevens ten zee ste aan om Flip extra les in Algebra en rekenen te geven, hij voorziet dat Flip het anders niet zal kunnen bolwerken. Flip zit nu in de eerste klas; ondanks het feit dat de klas al in februari begonnen is, vindt de overgang pas plaats in september. Dit eerste schooljaar is dus langer dan de overige schooljaren. De hele opleiding duurt nu niet 3 maar 4 jaar.

Marcel Staal.

10.2.'58
PB/GB

Gesprek met mevr. Mendes da Costa betreffende Marcel.
 In hoeverre zij het uit het rapport kan opmaken, lijkt Marcel haar wel in staat naar Israel te emigreren. Toch zal hij waarschijnlijk eerst nog een psychologische test moeten ondergaan bij dr. Bolle. Het zal echter moeilijk zijn een geschikte omgeving in Israel voor Marcel te vinden. Hij is nog niet volwassen genoeg om zomaar in een willekeurige kibboets te komen; hij zal daar geen mensen van zijn leeftijd vinden, omdat deze in militaire dienst zijn. Voor een kinderdhuis van de Jeugdalya is hij te oud. Mevr. Mendes voelt er niet voor Marcel eerst naar hachsjarah naar Engeland te sturen, omdat hij het daar, vooral aangezien hij geen Engels kent, heel moeilijk zal hebben. Misschien is het mogelijk een plaats in Israel te vinden in een Jongerengroep in een kibboets. Ook denkt mevr. Mendes aan een soort van Jeugdgemeenschap, waar dhr. Nathan Dasberg werkt. Mevr. Mendes zal hier en daar eens informeren, wij zullen er nog wel van horen.

8.3.'58
B/GB

Van mevr. Mendes da Costa horen wij dat het niet zo makkelijk is voor Marcel in Israel een plaats te vinden. Dhr. Nathan Dasberg heeft geantwoord dat hij niet bereid is Marcel in zijn groep op te nemen, omdat hij verwacht dat Marcel zich niet zal kunnen aanpassen, aangezien hij 1e:de taal niet kent, 2e:geen enkele leeftijdgenoot zal vinden, 3e:nog nooit zelfstandig is geweest (hij raadt ten zeerste af een jongen direct uit een inrichting naar Israel te laten gaan). Mevr. Mendes voorziet dat wij bijna overal op dezelfde moeilijkheden zullen stuiten. Als enige mogelijkheid ziet zij, Marcel te laten gaan naar een Kibboets-oelpan, waar hij gedeeltelijk werkt, gedeeltelijk Iwrieth krijgt. Zij zal hierover informeren. Haar mening over Marcel is:"erg kinderlijk, onzelfstandig, weet niet goed wat hij wil". Volgens haar zou het zeer aan te raden zijn Marcel eerst een jaar op kamers te laten wonen, voor men hem naar Israel laat gaan.

3-4-58
glage 136

uitgeand schrijven aan accountantskantoor Messitz

-5-58
glage 137

Bne Akiwah

Marcel Staal.10 mei '58
PB/GB

Er is nu definitief besloten Marcel naar de Kibboets-Oelpan te laten gaan. Hij zal daar b.v. een jaar kunnen blijven en daarna in dienst gaan. Deze Kibboets-Oelpan begint waarschijnlijk in oktober. Mevr. Mendes da Costa zal nog precies informeren in welke Kibboets Marcel kan komen en ons nog berichten. Met Marcel heeft zij dit alles ook al besproken.

10.7.'58
PB/GB

Er is afgesproken dat Marcel naar een orthodoxe kibboets zal gaan. In Israel zijn de kibboetsiem of streng orthodox of volkomen vrij. In verband met de orthodoxe opvoeding, die Marcel van jongsaf aan gehad heeft, lijkt het beter, ook al zegt hij zelf niet orthodox te zijn, hem niet naar een kibboets te sturen, waar men totaal niet religieus leeft.

Uit Israel werd bericht ontvangen dat er op 1 juli een ulpan in een orthodoxe kibboets begon.

Dit tijdstip was echter te vroeg voor Marcel; het wachten is nu op bericht over de aanvang van een volgende ulpan.

18.7.'58
LC/AH

Het D.B.besluit in de vergadering dd. 16 juli accoord te gaan met vertrek van Marcel naar Israel.

23.7.58
bylage 138

Request aan kantonsceles inzake emigratie

25.7.58
bylage 139

Verklaring van dhr. Vos, inzake emigratie

25.7.'58
PB/GB

Marcel heeft het diploma van de Ambachtschool verkregen. Van 1 tot 14 augustus gaat hij samen met dhr. Schick, Flip, Juda en Lex naar Blankenbergen. Daarna zal er een tijdelijke baan voor Marcel gevonden moeten worden, tot hij naar Israel gaat. Men rekent er op dat dit in oktober zal zijn, het kan echter ook pas december of januari worden.

2-7-58
ylage 140

opraep van het Kantongerecht

1.8.'58
/GB

Mevr. Mendes da Costa deelde ons mede, dat de Ulpan voor Marcel op 1 oktober a.s. begint te Be-eroth Jitschak. Marcel heeft hierover reeds bericht gekregen. Hij moet zich spoedig melden op het bureau van de Jewish Agency.

vervolg:

vervolg:

0.8.'58 C/GB bijl. 141 Overeengekomen werd, dat Marcel op een alia-visum zal reizen; de kosten zullen dus door de Jewish Agency gedragen worden.

4.8.'58 C/GB De Kantonrechter te Amsterdam gaf heden zijn toestemming tot alia van Marcel.

2-8-58
bijlage 142
58-142A
-9-58
bijlage 143
-9-58
bijlage 144
→ uitgaand schrijven + rapport aan Jewish Agency
→ ingekomen schrijven van E.T.S.
verklaring

uitgaand schrijven aan mevr. de Leeuw

9.9.'58 BV/AH Met Marcel een Israel uitzet gekocht van min. f.400,--
Over de aanschaf van een electr.scheerapparaat zeggen wij hem met dhr. Schick te overleggen.

17.9.'58 PB/GB Voor Marcel werd een electrisch scheerapparaat aan zijn Israel uitzet toegevoegd, omdat hij zich uit relegieuze overwegingen niet met een mes mag scheren.
Marcel krijgt aan geldmiddelen mee:
1000 franse Fra'cs en 4 Engelse ponden.

25.9.'58 PB/GB Marcel is heden naar Israel vertrokken.

5-9-50
bijlage 145
overplaatsingsformulier

5-9-50
bijlage 146
uitgaand schrijven aan Bevolkingsregister d'Am

5-9-50
bijlage 147
" " " min. v. marine

5-11-50
bijlage 148
" " " Raadhuis (Mil. Zaken) Silversum

10.10.'58 3/GB Het blijkt dat Marcel na enkele dagen van kibboets veranderd is. Hij bevindt zich nu in de niet-orthodoxe kibboets Givath Chajiem, waar ook Hans Piller woont.

22.8.'58
LC/AH

AANVULLEND - RAPPORTJE

Marcel Staal, geb. 29-9-'39

Marcel is een flinke, misschien voor zijn leeftijd iets te kinderlijke jongen, die onlangs het diploma van de Lagere Technische School te Utrecht behaalde.

Zijn belangstelling gaat echter uit naar de landbouw; hij werkte reeds voor zijn opleiding aan bovengenoemde school bij een boer; ieder vrij moment werkt hij ook nu bij deze boer.

Het is zijn bedoeling om ook in Israel in de landbouw te blijven.

11.12.58 PB/EK Ik laat Flip bij mij komen om met hem plannen voor de toekomst te bespreken, nu de Rudelsheim-Stichting gesloten wordt. Flip zegt zonder aarzelen dat hij op kamers wil. Ik vertel hem dat het onmogelijk is om in de twee weken die ons nog resten een geschikt kosthuis te vinden, dat daar meestal veel tijd over heen gaat voor wij iets goed gevonden hebben. Ik beloof voor hem uit te zullen kijken, maar zeg hem tevens dat de beste oplossing voor het ogenblik is dat hij voorlopig naar het Jongenshuis zal gaan. Flip accepteert dit, zonder merkbare reactie. Het hele gesprek lijkt hem trouwens nauwelijks te raken. Wanneer ik aanbied om van te voren met hem in het Jongenshuis kennis te gaan maken weigert hij dit omdat hij, naar hij zegt, iedereen al kent.

18.12.58 PB/EK Flip komt bij mij. Hij vraagt verontwaardigd waarom ik voor Lex wel in zulk en korte tijd een kosthuis heb kunnen vinden en voor hem niet. Ik leg hem nogmaals uit, dat men, wil men verzekerd zijn iets goeds te vinden, daaruimschoots tijd voor moet nemen, maar dat wij wat Lex betreft geen keus hadden, daar hij niet naar het Jongenshuis kan. Flip lijkt dit toch wel te begrijpen. Na enig aarzelen vraagt hij of wij toch maar wel van te voren in het Jongenshuis kunnen gaan kennismaken. Hij wil mevrouw v.Zutphen verscheidene dingen vragen. Wij spreken af a.s. maandag na schooltijd er heen te gaan.

22.12.58 PB/EK Ik breng met Flip een bezoek aan het Jongenshuis. Er zijn behalve mevrouw v.Zutphen enkele jongens aanwezig. Flip zegt niet veel, hoewel de jongens hem dadelijk in een gesprek over sport betrekken. De dingen die Flip aan mevrouw v.Zutphen wilde vragen waren, of hij lid van Maccabi-pingpongen in Hilversum mag blijven. Het laatste houdt in dat hij minstens 1 x per week 's avonds in Hilversum moet spelen en niet voor 11.30 uur thuis zal zijn. Wat zijn 1e vraag betreft, dit wordt ingewilligd, tegen zijn 2e wens heeft mevrouw v.Zutphen echter bezwaren. Zij stemt er tenslotte wel in toe, omdat het zo sneu is als Flip (evenals Juda) nu hij in de competitie speelt, dan plotseling mee op moet houden.

*1e of 2e bureau
kijft*

Flip verblijft sinds 29 december in het Jongenshuis. De heer en mevrouw v.Zutphen vinden hem een aardige, hulpvaardige jongen. Hij is wel erg stil en gesloten. Tot nu toe houdt Flip wel aan de orthodoxe leefregels, hoewel de heer v.Zutphen meent dat hij dit louter doet om niet onder te doen voor Juda.

*1-12-58
lage 149*

ingekomen schrijven van E.T.S.

*9-12-58
bijlage 150*

overplaatsingsformuliers

*- 1-59
bijlage 151*

uitgaand schrijven aan Bevolkingsregister

*- 1-59
bijlage 152*

" " " Soc. Zaken

22.1.'59
PB/GB

Onderhoud met dhr. Gall, directeur E.T.S.
Volgens deze heeft Flip zijn slechte cijfers op het vorige rapport grotendeels te wijten aan het feit, dat hij door het verzuimen op Joodse feestdagen en zaterdagen zo veel heeft gemist. Flip staat op 't ogenblik zeer zwak, als dit zo blijft, haalt hij het niet. Dhr. Gall raadt mij ten sterkste aan Flip te woensdagmiddagen op school te laten komen, om de lessen, die hij zaterdag mist, in te halen, en 2e bijlessen te laten geven in Nederlands, Engels en sterkstroom.

Flip komt op mijn herhaald verzoek bij mij. Ik vertel hem wat dhr. Gall mij gezegd heeft. Flip schrikt er van dat hij in zoveel vakken bijles moet hebben, hij dacht dat het niet nodig zou zijn. Hij vindt het erg, omdat hij een groot deel van zijn sportoefeningen (hij traint 3 uur per week voor hardlopen, en hij pingpongt) zal moeten opgeven. Volgens Flip is de school niet moeilijk, maar heeft hij zo'n slecht rapport gehad, omdat hij niet genoeg gewerkt heeft. Ik vraag Flip hoe hij het in het Jongenshuis vindt. Hij zegt dat hem er goed bevalt, hij kan met de fam. v. Zutphen goed opschieten, heeft nooit ruzie met hen. Volgens hem had hij met dhr. Schick dikwijls ruzie. Van de jongens vindt hij de meesten wel geschikt. Het enige vervelende vindt hij, dat zij met z'n drieën (Juda, Rob en hij) een kamer moeten delen, temeer daar hij Rob Presser zo'n nare jongen vindt.

- 1 - 59
ijlage 152
- 2 - 59
ijlage 153

ingekomen schrijven van E.T.S.
uitgaand schrijven aan dhr v. Diefen

K.G

24.2.'59
PB/GB

Flip zal een uur per week bijles krijgen in alle drie vakken waar hi achter is, van dhr. N. Koster, een leraar, die ons door de directeur van de E.T.S. werd aangeraden. De kosten hiervan bedragen f.25,-- per maand.

- 3 - 59
ijlage 154
- 3 - 59
ijlage 155

uitgaand schrijven aan Flip